

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

SAKi levik ning Euroopa Toiduohutusameti teaduslik raport riskiteguritest ja kaitsefaktoritest

Helen Prommik

Põllumajandus- ja Toiduamet

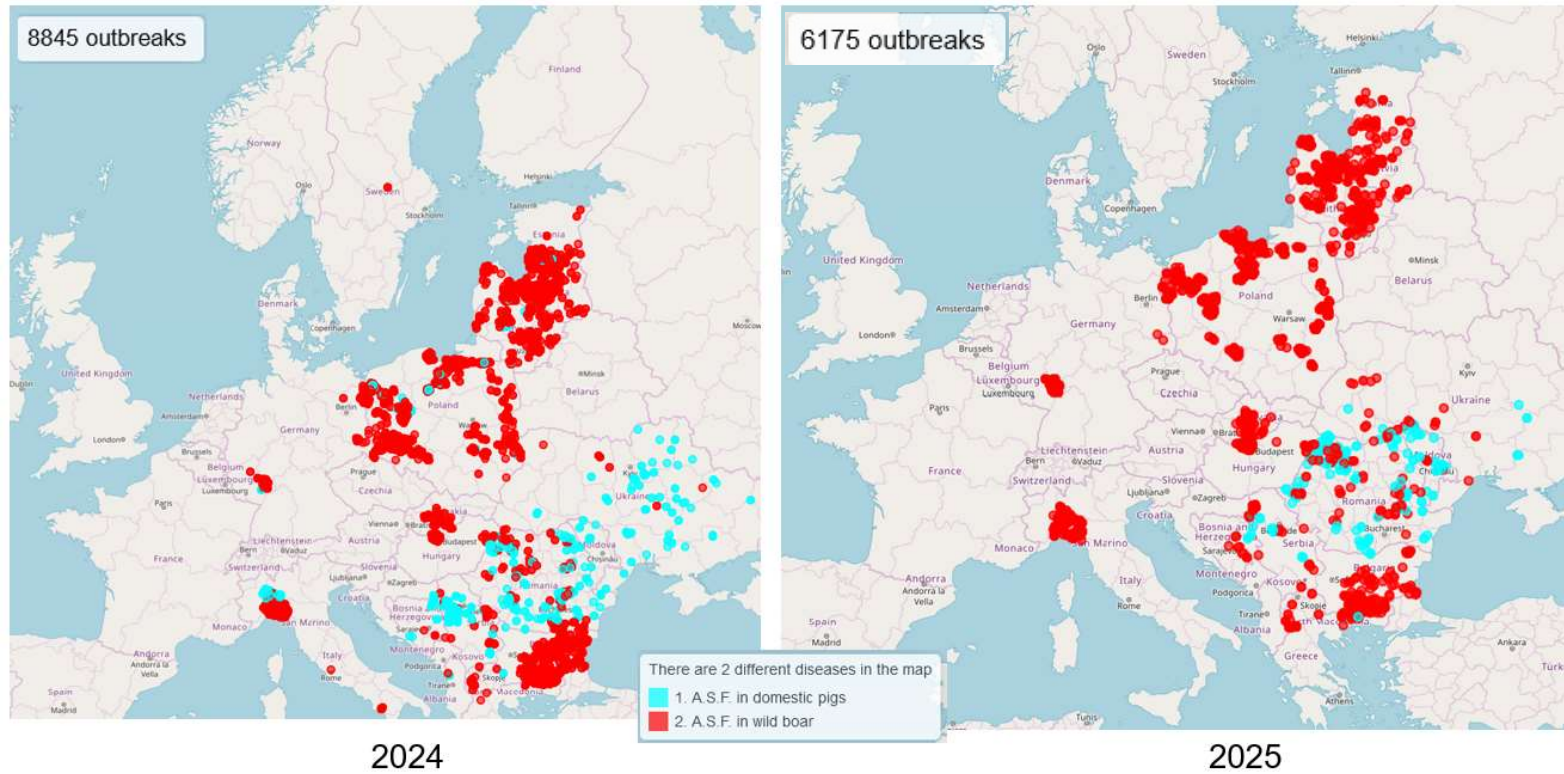
ETSAÜ infopäev „Sigade Aafrika katk – TEADLIKULT VALMIS“

09.05.2025

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

SAKi levik Euroopas (1)

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

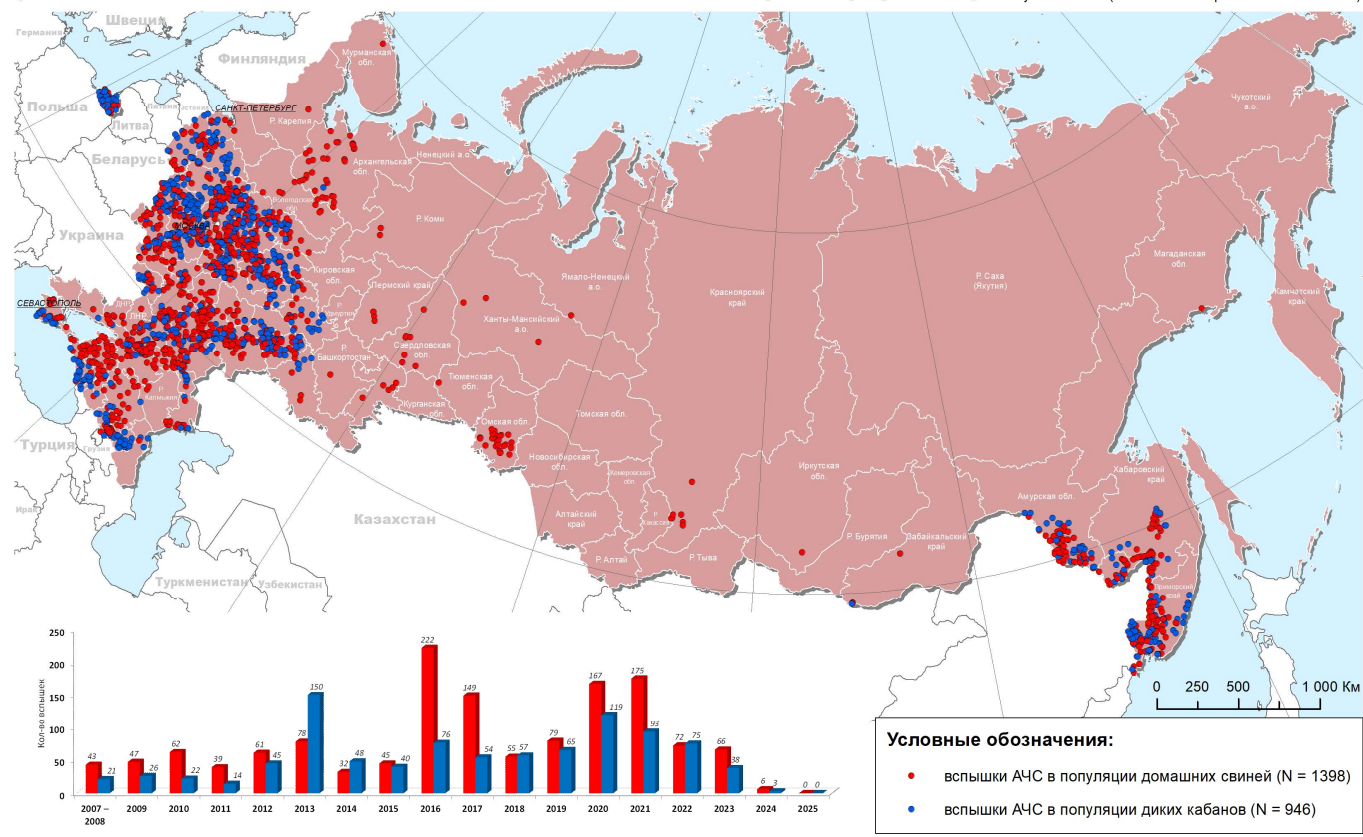
SAKi levik Euroopas (2)

Эпизоотическая ситуация по АЧС в Российской Федерации, 2007 - 2025 гг.

(N = 2344 по данным* на 17.03.2025; в 2025 г. болезнь не зарегистрирована)

* По данным ВОЗЖ и срочных сообщений ветслужб субъектов РФ (на основании Приказа МСХ РФ №189)

Карта составлена
информационно-аналитическим центром
Управления ветеринарии Россельхознадзора.
Дата составления: 17.03.2025

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

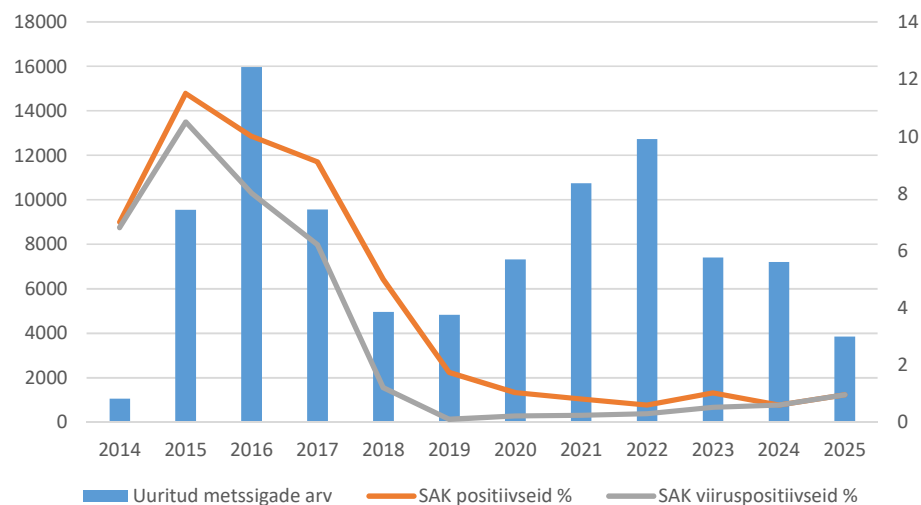
SAKi levik Eestis metssigadel (1)

Alates 2024
ainult viiruse
uuringud

	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025 (30.04.2025)	
	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %	Uuritud loomade arv	SAK pos arv / %
Kütitud metssead	879	9 (1%)	8617	680 (8%)	14976	749 (5%)	9161	565 (6,2%)	4879	263 (5,4%)	4773	82 (1,72%)	7252	63 (0,87%)	10629	62 (0,6%)	12 639	54 (0,43%)	7 352	51 (0,69%)	7 155	30 (0,42%)	3 822	16 (0,42%)
Surnuna leitud metssead	175	64 (37%)	928	408 (44%)	987	818 (83%)	372	299 (80,4%)	52	17 (33%)	26	2 (7,6 %)	30	13 (43,3%)	70	21 (30%)	53	18 (33,96%)	35	24 (68,6%)	31	13(41,94%)	28	19 (67,8%)
Hukatud / hukkunud metssead	2	0	17	7 (41%)	15	5 (33)	41	3 (7,3%)	30	1 (3,3%)	37	0	45	0	53	0	40	5 (12,50%)	18	1 (5,56%)	20	0	8	2 (25%)
Kokku	1056	73 (7%)	9562	1095 (11,5%)	15978	1572 (10%)	9574	867 (9,1%)	4961	281 (5%)	4836	84 (1,74%)	7327	76 (1,04%)	10752	87 (0,81%)	12 732	77 (0,60%)	7 405	76 (1,03%)	7 206	43 (0,60%)	3 858	37 (0,96%)

SAKi uuringud metssigadel 2014-2025

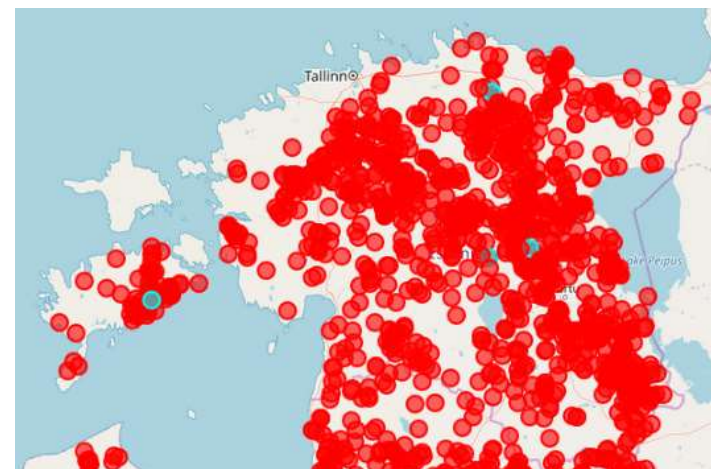

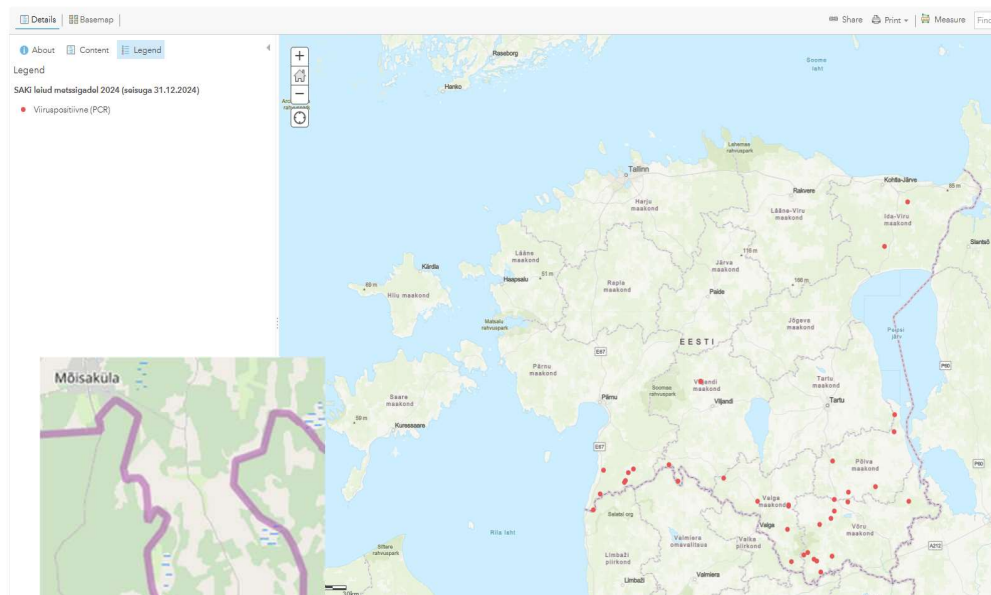
PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

SAKi levik Eestis metssigadel (2)

2016

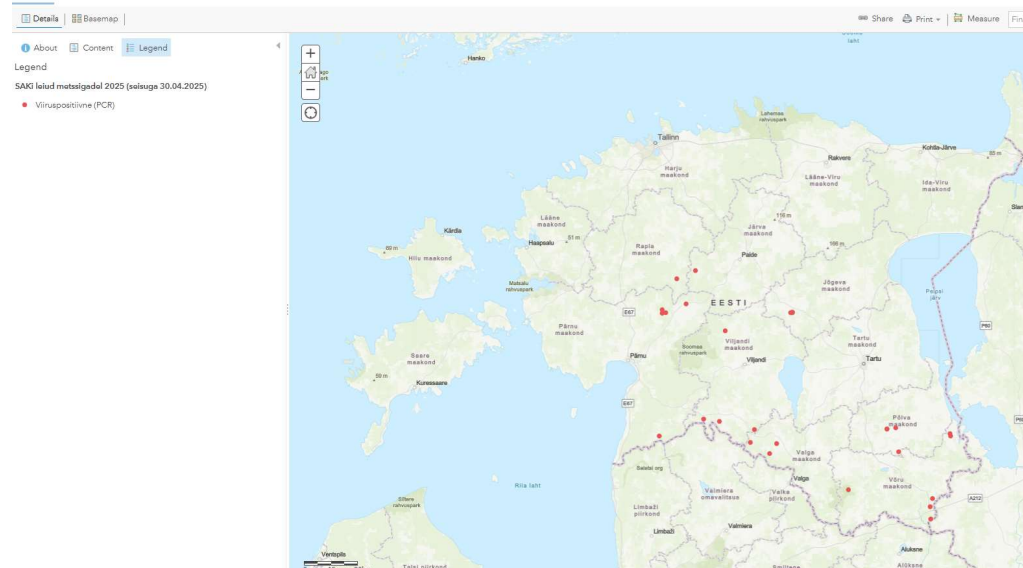

ArcGIS SAKi leitud metssigadel 2024 (seisuga 31.12.2024)

43 SAK viiruspositiivset
metssiga

ArcGIS SAKi leitud metssigadel 2025 (seisuga 30.04.2025)

37 viiruspositiivset metssiga
(aprill 2025)

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

SAK levik Eestis kodusigadel

KODUSEAD	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023		2024		2025 (30.04.2025)	
	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv	Uuritud loomade arv	SAK positiivsete farmide arv
Kodusead	1986	0	6618	18	8728	6	11128	3	6989	0	6578	0	5168	0	5799	1	5207	0	5223	2	5734	0	2443	0

Kokku nakatunud farme 2014-2025: 30

EFSA 2024.a teaduslik raport riskiteguritest ja kaitsefaktoritest (1)

Kirjanduse ülevaates uuriti 5 valdkonda:

- Seakasvatussüsteem – **BO meetmed**, sigade tihedus ja seafarmide tihedus, **farmi juhtimine/töökorraldus**, mittevastavused seoses ennetamise ja tõrje meetmete rakendamisega, kauplemine sigadega
- Sotsiaalmajanduslikud faktorid - inimpopulatsioon, puudulik ligipääs laborile, **sotsiaalsed faktorid**
- Metssigade elukeskkond – kõrgus merepinnast, taimeistik, veekogud, elukeskkonna sobivus
- **SAKi-viiruse levik taudistunud alal** – nii kodu- kui ka metssigade juhtumid
- Metssigade korraldus – metssigade arvukus, kütamise strateegiad

Juhukontrolluuring:

- Leedus, Poola, Rumeenia tootmisfarmides kus SAK diagnoositi

Vektorputukad

Pehmed puugid *Ornithodoros`e perekonnast*

- O. erraticus complex - ainus bioloogiline SAKi viiruse vektor Euroopas
- Levik Euroopas vähene (Hispaania, Portugal)
- Viimase 10 aasta jooksul ei ole pehmed puugid SAKi levikus rolli mänginud

Kärbsed ja parmud

- Võivad olla mehhaanilisteks vektoriteks ja võivad (vähemalt teoorias) kanda viirust ka edasi kodusigadele kuid puuduvad tõendid selle toimumise ning ulatuse kohta.

EFSA teaduslik raport riskiteguritest ja kaitsefaktoritest (3)

Kokkuvõte tulemustest

Riskitegurid

- Bioturvalisuse meetmed on kirjanduse andmetel statistiliselt kõige olulisem riskitegur
- Farmi juhtimine/töökorraldus:
 - Allapanu olemasolu
 - Sõnniku laotamine 500 m kaugusel farmist
- SAKi kodusigade kollete/metssigade juhtumite lähedus

Soovitused/kaitsemeetmed

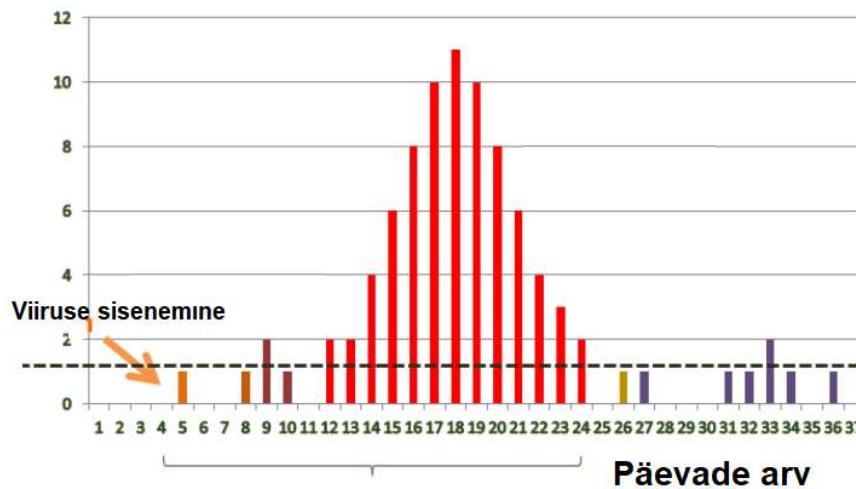
- Bioturvameetmete korrektne ja järjepidev rakendamine, sh ka allapanu säilitamine
- Putukavõrgud – lisakaitse võimalike putukate eest

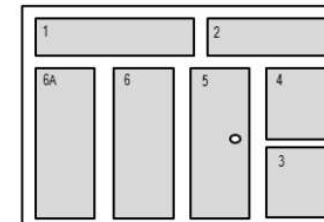
Kodusigade passiivne seire

- SAKi varajane avastamine takistamaks viiruse levikut farmi sees ja teistesse farmidesse
- Iganädalane surnud sigade uurimine on tõendatult efektiivne meetod SAKi varajaseks avastamiseks suurtes farmides
- Sigade liikumise eelduseks (nõuetele vastavuse deklaratsioon)

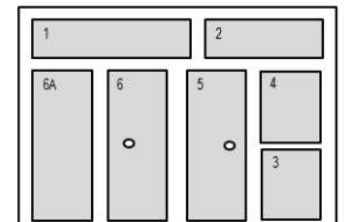
Juhtumite arv farmis

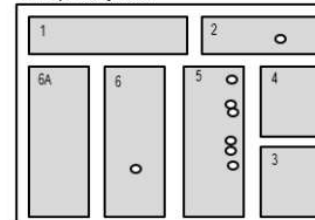
10-20 December 2016

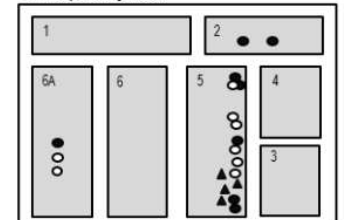
21-31 December 2016

1-10 January 2017

11-14 January 2017

- Surnud siga
- Surnud PCR positiivne siga
- ▲ Elus PCR positiivne siga

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Uudised Arvamus Teemad Kõik lood Kuulutused Ettevõtlusleht Maa Elu 60+

Kuhu maailm tüürib? [Saa teada](#)

Käes on sigade Aafrika katku leviku kõrghooaeg

Egon Valdaru
reporter

21. juuni 2024, 12:49

Kuula

Vastutus oma sigade tervise eest lasub endiselt seakasvatajatel, sest haiguse farmi sattumise riski saab vähendada asjakohaste bioturvameetmete rakendamisega. Bioturvalisuse meetmete hoolas järgimine on ülioluline, et kaitsta seakasvatuse ettevõtteid SAKi viirusega nakatumise eest. Seetõttu on hea kriitilise pilguga üle vaadata oma farmis rakendatavad bioturvalisuse meetmed, vajadusel neid parendada ning kindlasti tuletada oma farmi töötajatele meelde kõik vajalikud bioturvalisuse nõuded ning nende järgimine.

CIC FACE Ajakiri Reklaam ja kuulutused Kontakt • In English • По-русски

EESTI
JAHIMEESTE
SELTS

SELTSIST ▼ TEGEVUS ▼ SEADUSED JA DOKUMENDID ▼ JAHIMEHELE ▼ UUDISED

Aktuaalne › Põllumajandus- ja Toiduamet: käes on sigade Aafrika katku leviku kõrghooaeg

AKTUAALNE UUDISED SIGADE KATK

Põllumajandus- ja Toiduamet: käes on sigade Aafrika katku leviku kõrghooaeg

juuni 20, 2024 516

Foto: PTA

**Tänan
kuulamast!**

